

LAUREA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Heidi Fagerholm, Juha Eskelinen, Jaana Kullaslahti, Onni Kuparinen, Mira Huusko & Kati Iso-aho. Laurean itsearviointiraportti (toim.) Jaana Ignatius.**

Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **16:2022**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-737-1 pdf**

2.2 Vaikuttava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä taiteellinen toiminta

- Korkeakoulun itsearviointi

TKI-toiminnan vastuullisuus, avoimuus ja eettisyys

Laurea noudattaa toiminnassaan [vastuullisen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan periaatteita](#), jonka tavoitteena on yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja vastuullisuuden sekä avoimuuden lisääminen. Avoimuus ja vastuullisuus läpäisee Laurean koko toimintakulttuurin. Vuonna 2018 julkaistiin 3AMK-yhteistyössä [Viisas avoimuus -politiikka](#), jossa määritetään avoimuuden periaatteita TKI-toiminnalle, oppimistoiminnalle ja liiketoiminnalle. Vuoden 2020 julkaisuista (528 kpl) oli avoimia 92,9 %. Avoimuus huomioidaan kattavasti myös opetuksessa, esim. hyödyntämällä [Avointen oppimateriaalien kirjasto](#). Laureassa on käynnistetty kehittämishanke pitkäjäsen datan keräämisestä tutkintokoulutuksessa, ja kertyvä aineisto julkaistaan avoimesti.

Laurea on sitoutunut Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ([TENK](#)) ohjeistuksiin ja hyvän tieteellisen käytännön eli [HTK-ohjeen](#) noudattamiseen. Laurea on myös jäsenenä [Pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen ihmistieteiden eettisessä toimikunnassa](#). Korkeakoululla on nimetyt tutkimuseettiset tukihenkilöt, ja opetuksessa sekä TKI-toiminnassa edellytetään HTK-ohjeen, eettisen ennakoarvioinnin, tietosuojakäytänteiden ja aineistonhallinnan osaamista. Opiskelijoita perehdytetään tutkimusetiikkaan ja hyvään tieteelliseen käytäntöön eritoten opinnäytetyöprosessin aikana. YAMK-opiskelijat suorittavat Tutkimus- ja kehittämistyön etiikka MOOC-opinnon, jossa aiheena ovat hyvä tieteellinen käytäntö, opinnäytetöiden eettiset suositukset sekä tutkimukseen osallistujien oikeudet ja eettinen

ennakkoarviointi.

TKI-toiminnan vaikuttavuus

Ammattikorkeakoululaki, OKM:n kanssa tehty sopimus, omistajapohja, alueneuvottelukunnat, muu sidosryhmäyhteistyö ja Laurean strategia yhdessä asettavat korkeakoulun toiminnalle seurattavia vaikuttavuustavoitteita (ks. myös 2.1). Kaikki TKI-hanketoiminta toteutetaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja hanketoiminnassa pyritään aina vaikuttavuuteen ja uusien ratkaisujen luomiseen. Kattava yhteistyö, vuorovaikutus ja yhteiskehittäminen sidosryhmien kanssa mahdollistaa sen, että TKI-toiminta uudistaa yhteiskuntaa sidosryhmien tarpeiden mukaisesti.

TKI-toiminnan vaikuttavuutta mitataan kilpaillun TKI-rahoituksen, julkaisujen ja TKI-hankkeissa suoritettujen opintopisteiden määrällä. Lisäksi huomioidaan sidosryhmien palaute, ja vuodesta 2021 alkaen on kerätty systemaattisesti palautetta TKI-hankepartnereilta (artikkeli; [Hankeyhteistyökysely TKI-prosessin ja osaamisen kehittämisen tukena](#)). Laurean kansainvälisen neuvottelukunnan, [International Advisory Board](#)in viime vuosien tapaamisten aiheena on ollut TKI-toiminnan vaikuttavuuden vahvistaminen. TKI-hankeraportit, joita tuotetaan Laurea- ja korkeakouluyksikötasolla toimivat hanketoiminnan seurannan ja ennakkoinnin työvälineenä. TKI-hankeprosessiin sisältyy systemaattinen hankkeen tulosten kaupallisten hyödyntämismahdollisuuksien arviointi.

Laurea kehittää jatkuvasti TKI-toiminnan tukipalveluja, ja esim. vuonna 2017 aloitettiin Certified Project Manager -koulutus, joka vahvistaa henkilöstön valmiuksia TKI-hankkeiden läpivientiin. Vuonna 2019 otettiin käyttöön Grant Writer -palvelu, joka tarjoaa hankevalmistelijoille monipuolista hakemuskirjoittamisen tukea. TKI-toiminnan menettelytapaohje selventää hanketoiminnan prosesseja sekä eri tahojen vastuita. Hyvä käytäntö on valmistelulupamenettely, jonka mukaisesti valmisteilla olevia TKI-hankkeita käsitellään kootusti viikoittaisissa kokouksissa, joissa määritetään myös hankevalmisteluun tarvittavat resurssit. TKI-toiminnan haasteina ovat opetushenkilöstön nykyistä laajempi aktivointi hanketyöhön sekä osaamisen kasvattaminen rahoituksen hakemiseen. Laureassa käynnistettiin vuonna 2020 selvitystyö TKI-toiminnan ja opetuksen integroimisesta (ks. myös 2.4).

TKI-toiminnan tuloksista viestitään erilaisissa julkaisuissa kuten esim. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja vuorovaikutus -raportissa, ja korkeakoululla on myös oma verkkolehtensä, [Laurea Journal](#). Julkaisemiseen kannustetaan ja insentiivinä on lisäksi pienimuotoinen, henkilökohtainen palkkio. Julkaisujen lisäksi TKI-toiminnasta viestitään korkeakoulun verkkosivuilla, sosiaalisen median kanavissa ja erilaisissa verkostoissa. Laurealla on esim. [oma YouTube -kanava](#), jolla julkaistaan videoita mm. avainkumppaneista, tutkimusteemoista ja koulutuksista. Pelkästään TKI-hankkeiden kautta yhteistyössä on tuhansia henkilöitä vuosittain, ja näiden kanssa vaihdetaan tiiviisti tietoa, silmällä pitäen uusia, yhteisiä hankeavauksia. Myös

rahoittajiin ollaan jatkuvasti yhteydessä ja heidät pidetään tietoisina Laurean hankkeista ja uusimmista tuloksista. Useimpiin TKI-hankkeisiin kuuluu erillinen disseminaatiosuunnitelma, jonka mukaisesti hankkeen tuloksista viestitään ympäröivään yhteiskuntaan.

Vahvuudet

Kattava ohjeistus avoimen tieteen ja hyvän tieteellisen käytännön mukaisesta toiminnasta, ja ohjeistus on implementoitu hyvin opetukseen ja TKI-hanketyöhön

Määritellyt tutkimusohjelmat ja läpileikkaavat teemat, joissa Laurean osaamisalueet yhdistyvät yhteiskunnalliseen tarpeeseen. TKI-hankkeet ovat avoimesti nähtävillä julkisilla nettisivuilla tutkimusohjelmien mukaan

RDI-Teams; Laurean henkilöstön TKI-työn sisäinen tiedotus- ja viestintäkanava

Kehittämiskohteet

TKI-viestinnän vahvistaminen ja yhtenäistäminen tutkimusohjelmien ja läpileikkaavien teemojen viestinnäksi yksittäisten hankkeiden viestinnän sijaan

TKI-toiminnan tulosten laajempi taloudellinen hyödyntäminen: tulosten hyödyntäminen Laurean liiketoiminnassa ja jatkuvassa oppimisessa sekä immateriaalioikeuksien myynti ja lisensiointi

Pitkäjänteisen TKI-toiminnan rakentaminen tutkimusohjelmissa ja teemoissa lyhytaikaisella hankerahoituksella

2.2 Vaikuttava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä taiteellinen toiminta

- Auditointiryhmän arvio

TKI-toiminnan vaikuttavuutta tuetaan hyvällä organisoinnilla ja yhteistyöllä

TKI-toimintaa johtaa TKI-vararehtori, jonka tukena toimii TKI-johtoryhmä. Tämän lisäksi tutkimus- ja kehittämistoiminta on jaettu teematiimeihin. Laurean TKI-toimintaan liittyville hankehakemuksille tulee hakea valmistelulupa. Valmisteluluvat käsittelee ryhmä, johon kuuluvat muun muassa TKI-toiminnan vararehtori, korkeakouluyksiköiden ja tutkimusohjelmien johtajat sekä läpileikkaavien teemojen koordinaattorit. Ryhmä käsittelee hankehakemukset viikoittain. Laureassa on TKI-toiminnassa noin 50 ihmistä, minkä lisäksi opetushenkilökunnan edustajille on määritetty tietty prosenttisuus työajasta TKI-toiminnan kehittämiseen. Tavoitteena onkin lisätä koko henkilökunnan TKI-osaamista. Tämä toimintatapa mahdollistaa opetushenkilökunnan osaamisen jatkuvan päivittämisen, mutta riskinä on, että heidän työaikansa sirpaloituu monien pienten tavoitteiden toteuttamiseen.

Laurean TKI-toiminta on jaettu kolmeen tutkimusohjelmaan: kokonaisvaltainen turvallisuus, kestävä ja monipuolinen sosiaali- ja terveysala sekä palveluliiketoiminta ja kiertotalous. Laurea on määritellyt tutkimusohjelmille myös läpileikkaavat teemat. Opettajien työpajojen aineistojen

mukaan tutkimusohjelmat ovat tuoneet toimintaan myös moniammatillisuutta, mitä voisi olla jatkossa opettajien mukaan nykyistä enemmän. Auditointihaastatteluiden perusteella Laurean TKI-toiminnan vaikuttavuuden tavoitteet liittyvät tulosten näkymiseen yhteiskunnassa, alueellisena yhteistyönä sekä siinä, että Laurea on haluttu yhteistyökumppani. Hankekohtaiset vaikuttavuustavoitteet kirjoitetaan jo hankehakemuksiin.

Korkeakoulujen yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen kuuluu myös, että korkeakoulut pyrkivät sisällyttämään toimintaansa ihmiskunnan tulevaisuuden kannalta tärkeitä teemoja ja uudistamaan näin yhteiskuntaa. Laureassa tämä näkyy sekä opetuksessa että TKI-toiminnassa. Erityinen painopiste tässä on kiertotalousosaamisessa, jossa Laurea on aktiivinen vaikuttaja alueellisissa verkostoissa. Auditointihaastatteluissa toivottiin, että Laurea on jatkossa vielä aktiivisempi kestävän kehityksen tavoitteisiin vastaamisessa, monialaisessa yhteistyössä sekä avainkumppanuuksien kytkemisessä TKI-työhön.

Laurea on vahvistanut TKI-toimintaansa viimeisten vuosien aikana. Se on avannut erityisen tutkijaurapolun, jonka kautta on palkattu seitsemän pelkästään tutkimukseen keskittyvää henkilöä. Hanketoiminnassa on mukana myös kolme hankekirjoittajaa, Grant writeria. Tällä pyritään parantamaan hankehakemusten laatua kansainvälisissä hankehauissa.

Laurea on Suomen johtava ammattikorkeakoulu EU:n horisonttirahoituksen saajana. Horisonttihankeisiin kuuluu yhtenä osana myös vaikuttavuusarviointi. Auditointihaastatteluiden mukaan Laureassa pidetään tärkeänä osoittaa, mitä verovaroin on saatu aikaan. Laureassa järjestetään myös TKI-vaikuttavuuteen liittyen koulutuksia.

Omien TKI-intressien ohella Laurealle on tärkeää yhteistyö 3AMK-liittouman TKI-toiminnassa. Siinä Laurea vastaa tutkimusteemasta Hyvinvoivana ihmisenä turvallisessa yhteisössä. Kaksi muuta teemaa ovat Kestävä kaupunkikehitys sekä Tulevaisuuden tekijät. Auditointihaastatteluiden perusteella kolmen ammattikorkeakoulun yhteistyö TKI-toiminnassa on merkityksellistä sekä alueellisesti että kansallisesti. Se mahdollistaa järkevän työnjaon ja vahvistaa pitkän ajan kuluessa niiden asemaa kansainvälisessä TKI-rahoituskilpailussa.

Itsearviointiraportin mukaan TKI-toiminnan vaikuttavuutta mitataan kolmella mittarilla: julkaisuiden määrällä, kilpailun TKI-rahoituksen määrällä ja TKI-hankeissa suoritettujen opintopisteiden määrällä. Näiden lisäksi Laurea on määritellyt kriittiset muutoshankkeet strategiansa pohjalta, joiden toteutumista seurataan systemaattisesti ja aktiivisesti. Näistä kaksi liittyy suoraan TKI-toiminnan vaikuttavuuteen eli TKI-toiminnan vaikuttavuus ja kilpailtu rahoitus sekä Alueelliset, kansainväliset kumppanuusverkostot. Auditointihaastatteluiden mukaan Laureassa pohditaan myös paljon, minkälaisen jalanjäljen hanke on jättänyt yhteiskuntaan. Tavoitteena on hankesalkun kasvattaminen vuoteen 2024 mennessä yli yhdeksään miljoonaan euroon. Tavoite on kunnianhimoinen, mutta on hyvin linjassa kansallisen tavoitteen kanssa lisätä tuntuvasti maamme TKI-rahoitusta.

TKI-toimintaan suhtautuminen on Laureassa innostunutta

Laurean haastatteluissa TKI-toiminnasta välittyi myönteinen ja innostunut tunnelma. Viimeisten vuosien aikana tehty TKI-toiminnan uudelleenorganisointi välittyi haastatteluissa ja se, että Laureaan on rekrytoitu uutta osaamista, kuten hankevalmistelijoita, sekä koulutettu omaa hankehenkilöstöä, kuten projektipäälliköitä. Hankeideat syntyvät oman organisaation sisältä, strategisista linjauksista, omistajatahoilta sekä verkostoista ja konsortioista, joissa Laurea on mukana. Myös saatavilla olevat rahoituskanavat ja rahoitushakujen aihepiirit ohjaavat tutkimus- ja kehittämistoiminnan ideointia. Vähemmän hankkeita syntyy muun toimintaympäristön ja työelämän tarpeista. Haastatteluissa tuli esille, että Laurea on myös itse tunnistanut tämän kehittämisalueen. Laurean kanssa yhteisissä hankkeissa oleville tahoille on olemassa palautejärjestelmä, joka osaltaan tukee TKI-hanketoiminnan kehittämistä.

Laureassa TKI-hankkeiden projektipäälliköt tekevät integroitisuunnitelmat siitä, miten hankkeiden tulokset viedään osaksi Laurean koulutuksia. Auditointiryhmä pitääkin tätä kannatettavana, sillä TKI-toimintaa ei voi erottaa muusta ammattikorkeakoulun toiminnasta. Sen tulosten tulee näkyä sekä opetuksessa että yhteistyökumppaneiden toiminnassa. Auditointiryhmä suosittelee, että jo hankkeiden hakuvaiheessa mietitään TKI-tulosten hyödynnettävyyttä, vaikuttavuutta ja niistä viestimistä monikanavaisin keinoin. Yksi keino viestiä TKI-toiminnasta on Laurean kerran vuodessa julkaisema yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja vuorovaikutus -raportti. Auditointiryhmä suosittelee, että myös muita nopeampia viestintäkanavia hyödynnetään nykyistä enemmän TKI-toiminnan vaikuttavuusviestinnässä. Sidosryhmien kehittämisideana oli, että Laurea voisi viestiä muutenkin nykyistä enemmän suurelle yleisölle ja järjestää esimerkiksi Studia Generalia -tyyppisiä luentosarjoja.

TKI-toiminnan aktiivisuus vaihtelee Laureassa eri alojen välillä. Vilkkainta se on auditointihaastatteluiden mukaan turvallisuusalalla ja passiivisinta sosiaali- ja terveysalalla. Auditointiryhmä suosittelee, että alojen välisiä eroja tasoitetaan jatkossa eri keinoin ja tukipalveluin.

Laureassa TKI-toimintaa ohjaavat tutkimusetiikka ja tieteen avoimuus

Laureassa on systemaattiset menettelytavat, joilla se varmistaa hyvän tieteellisen käytännön toteutumisen. Laurea on sitoutunut TENKin ohjeisiin, eettiseen ennakoarviointiin sekä ammattikorkeakoulujen opinnäytteiden eettisiin suosituksiin. Laureassa on myös kiinnitetty huomiota tutkimuseettiseen osaamiseen ja käynnistetty tutkimuseettiset koulutukset henkilökunnalle.

Avoin tiede on Laurean toimintaa ohjaava periaate. Yli 90 prosenttia julkaisuista oli vuonna 2020 avoimesti saatavilla. OKM onkin arvioinut Laurean avoimen toimintakulttuurin ylimmälle tasolle. Laureassa on tehty Avoin TKI-toiminta -opas sekä 3AMK-yhteistyönä avoimuuspolitiikka.

Auditointihaastatteluiden mukaan laurealaiset ovat voineet keskustella International Advisory Boardin jäsenten kanssa avoimesta tieteestä, ja jäsenet ovat tuoneet tietoa eurooppalaisista avoimen tieteen käytännöistä. Laurea on kehittänyt Avoin kulma -toimintamallin, jossa tehdään yhteistyötä verkostomaisesti Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja eri ammattikorkeakoulujen kanssa.